

URZĄD MIEJSKI W GLIWICACH

NA.0003.10.2021

Gliwice, 23.06.2021 r.

BR.0003.175.2021

nr kor. UM.758594.2021

Pan Łukasz Chmielewski

Pan Adam Michczyński

Radni Rady Miasta Gliwice

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 231 30 41
Fax +48 32 231 27 25
boi@um.gliwice.pl
www.gliwice.eu

*Godziny pracy Urzędu
Miejskiego:
poniedziałek - środa:
8:00 - 16:00;
czwartek: 8:00 - 17:00;
piątek: 8:00 - 15:00*

Wydział Nadzoru Właścicielskiego

ul. Fredry 6
44-100 Gliwice

Adres do
korespondencji:

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 270 55 72
Fax +48 32 270 55 79
na@um.gliwice.pl

W odpowiedzi na pismo proszę powołać się na nr sprawy: NA.0003.10.202

W odpowiedzi na ponowne zapytanie w przedmiocie wnoszenia wkładów do spółek prawa handlowego informuję, że przekazywanie przez miasto środków na podwyższanie kapitałów zakładowych Spółek z udziałem kapitałowym miasta Gliwice odbywa się w zamian za objęcie udziałów lub akcji i służy rozwojowi Spółek, które realizują zadania publiczne mające na celu zarówno zaspokojenie potrzeb mieszkańców jak i ogólny rozwój miasta. Dodatkowo, w przypadku zmiany budżetu miasta w zakresie zwiększenia wydatków majątkowych z przeznaczeniem na wniesienie wkładów do Spółek z udziałem kapitałowym miasta, każdorazowo w uchwale zmieniającej budżet wskazywane jest uzasadnienie dla zwiększenia środków po stronie wydatkowej. Do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy uchwalanie budżetu gminy, w tym także jego zmian.

W związku z powyższym przypominam, że w 2020 r. Rada Miasta Gliwice podjęła następujące uchwały w przedmiocie zmiany w budżecie miasta obejmujące wnoszenie wkładów do spółek z udziałem miasta Gliwice:

1. uchwała nr XIV/232/2020 z 23.04.2020 r. – podwyższenie kapitału zakładowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z przeznaczeniem na pokrycie kosztów utrzymania hali Arena, w związku z brakiem możliwości organizowania przez Operatora imprez masowych, ze względu na trwający w kraju stan epidemiczny (2.500.000,00 zł),
2. uchwała nr XVIII/357/2020 z 27.08.2020 – zwiększenie w dziale 710, rozdziale 71095, wydatków majątkowych o kwotę 3.147.375,00 zł na podwyższenie kapitału zakładowego Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.,
3. uchwała nr XX/377/2020 z 22.10.2020 r. – zwiększenie w dziale 400, rozdziale 40001, wydatków majątkowych o kwotę 2.000.000,00 zł na podwyższenie kapitału zakładowego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej - Gliwice Sp. z o.o., z przeznaczeniem na sfinansowanie podłączeń budynków komunalnych do miejskiej sieci ciepłowniczej,
4. uchwała nr XX/377/2020 z 22.10.2020 r. – zwiększenie o kwotę 8.000.000,00 zł na podwyższenie kapitału zakładowego Szpitala Miejskiego nr 4 w Gliwicach Sp. z o.o. z przeznaczeniem na dostawę leków i materiałów medycznych oraz spłatę zobowiązań wymagalnych,

5. uchwała nr XXI/410/2020 z 26.11.2020 r. – zwiększenie wydatków majątkowych o kwotę 114.500,00 zł na podwyższenie kapitału Śląskiej Sieci Metropolitalnej Sp. z o.o. na zakup i instalacje dwóch urządzeń informacyjno-reklamowych z ekranami dotykowymi oraz oprogramowania,
6. uchwała nr XVI/319/2020 z 25.06.2020r. – zwiększenie w dziale 710, rozdziale 71095, wydatków majątkowych o kwotę 1 352 250,00 zł na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o. Środki przeznaczone są na wymianę murawy na Stadionie Miejskim przy ul. Okrzei.

W uzupełnieniu informuję, że w tym samym roku ogółem wniesiono wkłady do Spółek w kwocie na ponad 67 mln zł celem:

1. podwyższenia kapitału zakładowego Szpitala Miejskiego nr 4 w Gliwicach Sp. z o.o. w wysokości **29.500.000,00 zł**, z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu sprzętu medycznego i diagnostycznego oraz spłatę zobowiązań wymagalnych,
2. podwyższenia kapitału zakładowego Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o. w wysokości **10.747.625,00 zł** z przeznaczeniem na: zapłatę podatku VAT związanego z przekazaniem aportu niepieniężnego; pokrycie kosztów utrzymania obiektu hali Arena; wymianę murawy na Stadionie Miejskim przy ulicy Okrzei 20; pokrycie części wkładu własnego niezbędnego do ubiegania się o dofinansowania na realizację projektu uzbrojenia terenów po byłej Koksowni „Gliwice”,
3. podwyższenia kapitału zakładowego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej - Gliwice Sp. z o.o. w wysokości **8.000.000,00 zł**, z przeznaczeniem na ograniczenie niskiej emisji w mieście poprzez realizację połączeń do miejskiej sieci ciepłowniczej odbiorców, którzy dotychczas korzystali z nieekologicznych sposobów ogrzewania,
4. podwyższenia kapitału zakładowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w wysokości **7.263.000,00 zł**, z przeznaczeniem na realizację inwestycji ujętych w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2019-2021,
5. podwyższenia kapitału zakładowego Zarządu Budynków Miejskich I TBS - Budowa budynku mieszkalnego przy ul. Opolskiej w wysokości **5.000.000,00 zł**, z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji inwestycji przy ulicy Opolskiej 12,
6. podwyższenia kapitału zakładowego Zarządu Budynków Miejskich II TBS - Budowa zespołu budynków mieszkalnych przy ul. Dworskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą - etap I w wysokości **900.000,00 zł**, z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji I etapu inwestycji przy ulicy Dworskiej,
7. podwyższenia kapitału zakładowego Śląskiej Sieci Metropolitalnej Sp. z o.o. w wysokości **5.964.500,00 zł**, z przeznaczeniem na: zakup oraz instalację dwóch totემów

z ekranami dotykowymi, a także dwóch rocznych licencji na oprogramowanie do totemów oraz realizację zadań objętych planem inwestycyjno-remontowym Spółki.

Podsumowując, wniesione wkłady zostały przeznaczone każdorazowo na rozwój spółek tj. realizację ich planów inwestycyjnych oraz pokrycie nowych udziałów, co stanowi o ekwiwalentności tej transakcji. Spółki pozyskują w ten sposób środki na rozwój i co do zasady mają swobodę ich rozdysponowania. W tym rozumieniu „powody i cele” mają charakter wyłącznie intencyjny.

Odnosząc się do niemerytorycznej części Państwa pisma pozwolę sobie zauważyć, że zadawanie pytań o takim stopniu ogólności oraz niekorzystanie z dostępnych Radnym Rady Miasta źródeł wiedzy może wskazywać na niezajomość tematu. Świadczy o tym również dokonywanie oceny całego nadzoru na spółkami z udziałem miasta Gliwice na podstawie otrzymanej odpowiedzi w tak wąskim zakresie, jakim jest wnoszenie wkładów do spółek. Poniżej przedstawiam więc wyjaśnienia na czym polega ów nadzór, co być może zaowocuje w przyszłości lepszym zrozumieniem materii, do której szczegółowego poznania Panowie dążą.

Nadzór właścicielski rozumiany jest jako sposób egzekwowania praw własnościowych, w relacji pomiędzy akcjonariuszami/udziałowcami, ich formalnymi przedstawicielami a zarządem, sprawowany przez właściciela kapitału lub grupę właścicieli. Istotą nadzoru jest egzekwowanie praw własnościowych poprzez formalnych przedstawicieli w radach nadzorczych, co wynika z przepisów prawa spółek oraz statutu spółki. W Polsce, ze względu na stosowane mechanizmy nadzoru, system nadzoru jest systemem wewnętrznym, stąd należałoby powiedzieć, że jest on bardziej właścicielski aniżeli korporacyjny. Do wewnętrznych mechanizmów nadzoru właścicielskiego należy przede wszystkim rada nadzorcza oraz nadzór urzędniczy. Efektywność nadzoru właścicielskiego sprawdza się przez wyniki działalności danego podmiotu a nie strukturę jego organów. Zdaniem J. Jeżaka praca rady nadzorczej powinna być skierowana na ocenę stopnia osiągnięcia przez zarząd założonych celów strategicznych przedsiębiorstwa, będących wyrazem oczekiwań jej właścicieli. Można zatem powiedzieć, że miarą efektywności spółek, a zatem i nadzoru, będzie stopień osiągnięcia celów przez Spółki. Te, natomiast należy rozpatrywać, nie tylko przez pryzmat wyników finansowych ale przede wszystkim wykonywania zadań z zakresu użyteczności publicznej. Działania spółek samorządowych skupiają się na realizacji zadań zgodnie z interesem publicznym, kreowanym potrzebami wspólnoty mieszkańców, a który jednocześnie wyznacza granice i kierunki dla tej działalności. Należy przy tym bardzo wyraźnie zaznaczyć, że spółki komunalne nie są nastawione na maksymalizację zysku, a raczej dążą do podnoszenia jakości usług świadczonych mieszkańcom czy zwiększania inwestycji w infrastrukturę komunalną (maksymalizacja wartości spółki). Dalej, na osiągnięcie wyników finansowych czy osiągnięcie celów strategicznych ma wpływ bardzo wiele czynników, w tym także

niezależnych od kierownictwa i bardzo ciężko określić wpływ jaki ma nadzór właścicielski na rezultaty działania danej spółki. Jednym z czynników efektywności nadzoru właścicielskiego nad spółkami jest nadzór urzędniczy jako jeden z instrumentów realizacji interesów właściciela (JST) w podległych spółkach. Posiadanie w strukturach osobnej komórki organizacyjnej jak to ma miejsce w Gliwicach ma na celu skuteczne wykorzystanie praw własnościowych organu wykonawczego.

Nadzór właścicielski nie jest pojęciem tożsamym z wykonywaniem kontroli, która jako pojęcie węższe umożliwia właściwe sprawowanie nadzoru i nie wywołuje skutków prawnych [Opalski, 2006]. Działania wykonywane w ramach nadzoru koncentrują się głównie na relacjach wewnętrznych w przedsiębiorstwie i zdaniem Ł. Żabskiego *nadzór właścicielski można rozumieć jako pewien system wyposażony w odpowiednie mechanizmy i narzędzia w przedsiębiorstwie służący zapewnieniu realizacji interesów właściciela*. Na gruncie spółek komunalnych nadzór realizowany jest w dwóch formach – indywidualnie przez współnika spółki tj. organu wykonawczego lub przy pomocy swoich zastępców, pracowników urzędu gminy. Ma on przede wszystkim na celu podnosić sprawność i efektywność działalności spółek.

Realizacja nadzoru stanowi system złożony z następujących elementów:

- nadzór formalny (dot. dokumentacji działalności spółek oraz wykonywania funkcji nadzorczych przez organy spółek
- nadzór merytoryczny (podejmowanie czynności przez samorządy w zakresie prowadzonej działalności w zakresie inwestycji, strategii, kierunków działalności etc., analiza dokumentów wew. Spółek etc.)
- nadzór ekonomiczno-finansowy (analiza i ocena składanych sprawozdań finansowych).

Należy zauważyć, że wszystkie te elementy mają swoje zastosowanie w systemie nadzoru właścicielskiego w Gliwicach. Co więcej, w ramach prowadzonego nadzoru Wydział analizuje na bieżąco sytuację Spółek, reaguje na zmieniające się warunki prawne, ekonomiczne, a także społeczno-gospodarcze. W ramach systemu kierowany przeze mnie Wydział stosuje instrumenty nadzoru jakim są obowiązujące przepisy, regulacje, wytyczne, a także posiada dokument (instrument wewnętrzny) określający zbiorczo *Zasady Nadzoru Właścicielskiego* (zarządzenie Prezydenta Miasta nr PM-1308/19 z dnia 9.10.2019r. dostępne w BIP).

Podkreślam, że podstawowym mechanizmem nadzoru właścicielskiego są rady nadzorcze, które sprawują bieżący, stały nadzór nad spółkami. Rady są fundamentalną istotą nadzoru. Wydział Nadzoru Właścicielskiego pozostaje w stałym kontakcie z członkami rad, stanowiącymi ważne ogniwo w łańcuchu nadzoru właścicielskiego.

W praktyce na radach ciąży obowiązek stałego monitorowania sytuacji spółki, kontaktu z członkami zarządu i pozyskiwanie cyklicznie informacji składających się na ww. elementy nadzoru.

Mam nadzieję, że przedstawione powyżej informacje i wyjaśnienia okażą się przydatne oraz pozwolą lepiej zrozumieć funkcjonowanie miasta oraz jego jednostek.

Z poważaniem

Agnieszka Leszczyńska

Naczelnik Wydziału Nadzoru
Właścicielskiego